

**אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדעי המדינה**

אש"פ כארגון פוליטי (01-512-71)

קורס בחירה שנתי 4 ש"ש ב.א.

2007

ד"ר מנחם קליין

שעת קבלה – יום שלשי 14:00 – 12:00 או אחרון המחכים

מס' חדר משרד: בניין מקסיקו קומה שנייה חדר 35

טלפון (נייד) או מייל: 0544-778742

הקורס יעסוק במאפייני אש"פ כארגון פוליטי בזירה הפנים פלסטינית ובזירה הבינערבית. הקורס מכסה את פרק הזמן שמאז מלחמת 1948 ועד כינונה של הרשות הפלסטינית ב-1994. אם יישאר זמן יעסוק הקורס גם בתקופה שמאז 1994 ובחמא"ס. דגש מיוחד יושם על המאפיינים הפנים-ארגוניים של אש"פ ועל הפוליטיקה התוך-ארגונית. הקורס ייגע בעימות עם ישראל ובשאלות הנוגעות ליחסי אש"פ עם מדינות ערב רק במידה ונושאים אלו רלבנטיים להבנת תיפקודה של הפוליטיקה הפנים-פלסטינית. מטרת הקורס היא לתת לתלמיד היכרות ראשונית עם המערכת הפוליטית הפלסטינית ודרכי תפקודה. הגישה המאפיינת את הקורס היא הגישה ההיסטורית – מדעית, להבדיל מהשיח המיתי של הצדדים המערבים.

המרצה לוקח בחשבון שהתלמידים חסרים רקע מוקדם בהיסטוריה של המזרח התיכון – כולל ישראל – למעט יידע כללי שרכשו כתלמידים במערכת החינוך הישראלית. על התלמידים לזכור שמדובר במסגרת אקדמית ולא במועדון ויכוחים פוליטי.

הנוכחות בהרצאות היא חובה כמו גם קריאת החומר הביבליוגרפי. חומר הקריאה מכיל עמודים רבים באנגלית.

הבחינה (100%) -בסיום הקורס תתבסס לא רק על חומר ההרצאות אלא בעיקר על חומר הקריאה אותו משתתפי הקורס יצטרכו לנתח לאור היכרותם עם חומר ההרצאות. המבחן יהיה מבחן חשיבה וניתוח ולא שינון. הנוכחות בהרצאות היא חיונית כדי להבין את החומר הנלמד. כל חומר עזר יהיה מותר לשימוש במבחן. נושאי השיעורים: החברה והפוליטיקה הפלסטינים לאחר מלחמת 1948, ייסוד הפת"ח ואש"פ, יחסי אש"פ עם מצרים וירדן, מלחמת 1967 ותוצאותיה, רה-אירגון באש"פ, מוסדות אש"פ והפת"ח – מבנה, הרכב, תיפקוד; תוכנית השלבים והדרך המדינית, ההתבססות בשטחי 1967, האינתיפאדה 1978-1993, הסכמי אוסלו.

רשימת קריאה חובה שמתוכה יבחרו נושאי המבחן

Sayigh, Y., Armed Struggle and the Search for State. Oxford, Clarendon, 1997, pp. 25-33, 143-153, 319-327, 545-549.

תדפיס 4078 (387665)

The Fakahani Republic - Chapter 19, pp. 447-463.

Extending the State in Exile? - Chapter 20, pp. 464-484.

Intifada to the Rescue - Chapter 25, pp. 607-637.

Conclusion - pp. 663-692.

שמור מדעי המדינה לפי SAY (391077)

Yezid Sayigh, "War as Leveler, War as Midwife – Palestinian Political Institutions, Nationalism and Society since 1948", in Steven Heydemann, War Institutions and Social Change in the Middle East, Berkeley: University of California Press, 2000, pp. 200 – 239.

שמור מדעי המדינה לפי WAR (478085)

Andrew Terrill, "The Political Mythology of the Battle of Karameh", Middle East Journal, Vol. 55 (2001), No. 1, pp. 91-111.

כתב עת בספרייה למדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

ברוך קימרלינג ויואל מגדל, פלסטינים – עם בהיווצרותו, כתר 1999, עמ' 168-268.

שמור מדעי המדינה לפי קימ.פל (401011)

גיא בכור, לקסיקון אש"פ, מהדורה שניה, משרד הביטחון, ת"א 1995. – הערכים הרלבנטים לארגונים ולאישים המוזכרים בהרצאות.
יעץ E355.425(A) (273767)

משה שמש, מהנכבה לנכסה – הסכסוך הערבי – ישראלי והבעיה הלאומית הפלסטינית 1957-1967 דרכו של נאצר למלחמת ששת הימים, מכון בן גוריון, אוניברסיטת בן גוריון 2004. עמ' 94 – 126, 216 – 280, 427 – 552.

תדפיס 10021 (597196) וגם תדפיס 10022 (597197) וגם תדפיס 10023 (597198) וגם תדפיס 10024 (597199)
וגם תדפיס 10025 (597200) וגם תדפיס 10026 (597201)

מיכאל מילשטיין, בין מהפכה ומדינה הפת"ח והרשות הפלסטינית, מרכז משה דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה, אוניברסיטת תל אביב, 2004.
אין

Menachem Klein, "By Conviction Not by Infliction The Internal Debate Over Reforming the Palestinian Authority, Middle East Journal, Vol. 57 No. 2 Spring 2003, pp. 194-212.
כתב עת בספרייה למדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

Nathan Brown, Palestinian Politics After Oslo Accords, Berkeley: University of Californian Press 2003: 1-18, 94-137, 191-243.
E990.29 BRO p (588679)

Glenn Robinson, Building a Palestinian State – the Incomplete Revolution, Bloomington: Indiana University Press, pp. 19-65; 132-200.
E329.2(1) ROB b (369376)

Sayigh Y. "Arafat and the Anatomy of a Revolt, Survival Vo. 43 No. 3 (2001), pp. 47-60.
כתב עת בספריית מדעי החברה

Menachem Klein, "Competing Brothers the Web of Hamas – PLO Relations", Terrorism and Political Violence, Vol. 8 No. 2 (1996), pp. 111-132.
כתב עת בספריית מדעי החברה

Shaul Mishal and Avraham Sela, "Participation without Presence – Hamas the Palestinian Authority and the Politics of Negotiated Coexistence", Middle Eastern Studies, Vo. 38 No. 3 (2002), pp. 1-26.
כתב עת בספריית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

Meir Hatina, "Hamas and the Oslo Accords – Religious Dogma in a Changing Political Reality", Mediterranean Politics Vol. 4 No. 3 (1999), pp. 37-55.
כתב עת בספריית מדעי החברה

Nigel Parsons, The Politics of the Palestinian Authority – from Oslo to al-Aqsa, New York: Routledge, 2005.
E 329.3 PAR p (1072101)